

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓๐/๒๕๖๓

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๒๕/๒๕๖๓

วันที่ ๒๙ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	{	นายเจนภพ โสมาสา	ผู้ร้อง
		ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดชัยภูมิ ที่ ๑	
		ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ที่ ๒	ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายเจนภพ โสมาสา (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายเจนภพ โสมาสา (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าผู้ร้องได้ทำหนังสือร้องเรียนไปยังศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดชัยภูมิ (ผู้ถูกร้องที่ ๑) และ ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ (ผู้ถูกร้องที่ ๒) ให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีผู้ร้อง กล่าวอ้างว่ามีการบริหารเงินงบประมาณของหมู่บ้าน หมู่ที่ ๖ ตำบลทุ่งพระ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ที่ส่อไปในทางทุจริต และยังได้ร้องเรียนไปยังผู้ถูกร้องทั้งสองในอีกหลายกรณี แต่ผู้ร้องไม่เคยได้รับการแจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงใด ๆ จากผู้ถูกร้องทั้งสอง นอกจากนี้ผู้ถูกร้องทั้งสองยังได้เปิดเผย ข้อมูลการร้องเรียนของผู้ร้องให้ผู้ถูกร้องเรียนได้รับรู้ การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองดังกล่าวเป็นเหตุให้ผู้ร้องต้องเสียเงิน เสียเวลา เสียค่าใช้จ่ายในการทำหนังสือร้องเรียน และได้รับความเดือดร้อนรำคาญ

- ๒ -

จากการถูกข่มขู่ สูญเสียอิสรภาพและเสรีภาพในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ อันเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินขอให้ยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย แต่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่าการกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ โดยไม่ดำเนินการหรือดำเนินการล่าช้าเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของผู้ร้อง และเปิดเผยข้อมูลการร้องเรียนของผู้ร้องให้ผู้ถูกร้องเรียนได้รับรู้ เป็นการกระทำที่เป็นเหตุให้ผู้ร้องได้รับความเดือดร้อนเสียหาย อันเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ โดยให้ผู้ถูกร้องทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ร้องเป็นเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดินหรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับ

คำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำ ที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงาน ซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ โดยไม่ดำเนินการหรือดำเนินการล่าช้าเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของผู้ร้อง และเปิดเผยข้อมูลการร้องเรียน ของผู้ร้องให้ผู้ถูกร้องเรียนได้รับรู้ เป็นการกระทำที่เป็นเหตุให้ผู้ร้องได้รับความเดือดร้อนเสียหาย อันเป็น การละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ โดยให้ผู้ถูกร้องทั้งสองชดใช้ ค่าเสียหายแก่ผู้ร้องเป็นเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท การยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ นั้น ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้อง ต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและพ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ทำให้ผู้ร้อง มีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องดังกล่าวผู้ร้องชอบที่จะใช้สิทธิ ตามกระบวนการยุติธรรมในทางอาญา ทางแพ่ง หรือทางปกครองได้ จึงเป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจ ยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

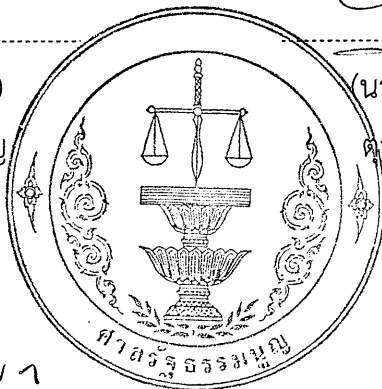

(คำสั่งที่ ๓๐/๒๕๖๓)

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจिरินดี หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ